

GAZDASÁGSZOCIOLÓGIA II.

Készült a TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0041 pályázati projekt keretében
Tartalomfejlesztés az ELTE TáTK Közgazdaságtudományi Tanszékén
az ELTE Közgazdaságtudományi Tanszék,
az MTA Közgazdaságtudományi Intézet
és a Balassi Kiadó
közreműködésével

Készítette: Szántó Zoltán

Szakmai felelős: Szántó Zoltán

2011. június

GAZDASÁGSZOCIOLÓGIA II.

7. hét

Társadalmi és kulturális erőforrások szociológiája

Társadalmi és emberi tőke 2.

Szántó Zoltán

Bevezetés

- H. D. Flap–N. D. DeGraaf: Társadalmi tőke és megszerzett foglalkozási státus
- Emberi tőke: saját, személyes tőke
- Társadalmi tőke: mások erőforrásai

Flap-DeGraaf: jövőbeli segítség várható értéke

- azon *személyek száma*, akik hajlandók segítséget nyújtani
- segítségnyújtás során rendelkezésre bocsátott *erőforrások*
- annak az *elkötelezettségnek a mértéke*, amely a segítségnyújtás alapjául szolgál

$$TT = \sum_{i=1}^N p_i Q_i$$

Nan Lin: egyéni befektetés a *társas viszonyokba* (p), mely által *beágyazott erőforrásokhoz* (Q) férhetnek hozzá abból a célból, hogy cselekvésük várható hasznát növeljék

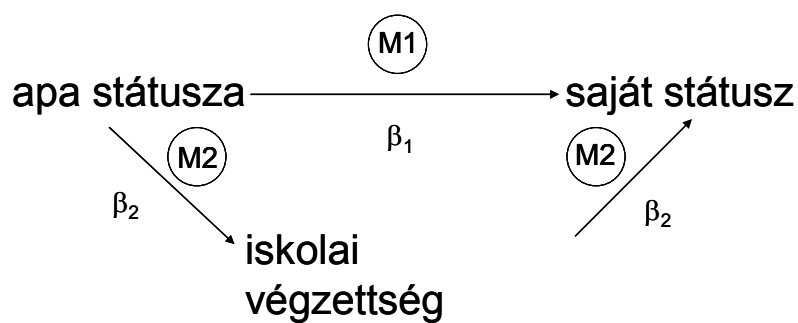

2 kutatási irány:

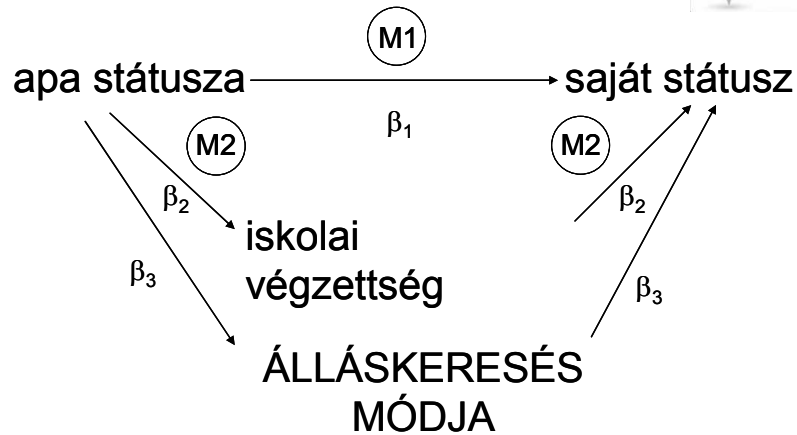
- *erőforrásokra* (Q) összpontosító (erőforrások: vagyon, státusz, hatalom)
- *kapcsolatokra* (p) összpontosító (hálózatban betöltött hely: kohézió, ekvivalencia, központiság, elérhetőség, közvetítés)

Társadalmi tőke a munkaerőpiacon

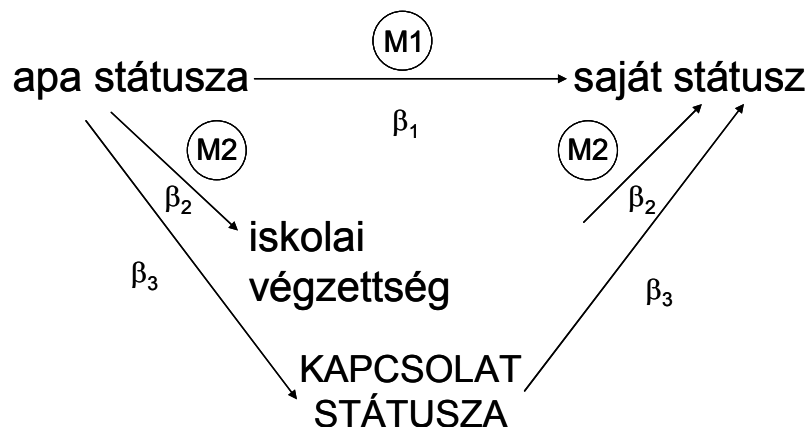
- Álláskeresés módja \Rightarrow társadalmi tőke \Rightarrow foglalkozási státusz
- Mark Granovetter, Flap-DeGraaf, Nan Lin: erőforrásokra (Q) koncentráló empirikus kutatások
- Gyenge kötések ereje (GYKE), társadalmi erőforrások hipotézise
- A kutatási program hátttere: társadalmi egyenlőtlenségek vizsgálata ('60-as évek)

- Hogyan jutnak az emberek álláshoz?
 - ha M2 érvényesül, akkor inkább formális kapcsolatokon keresztül
 - 1970-es évek statisztikái viszont azt mutatják, hogy inkább informális kapcsolatokon keresztül, tehát inkább M1 érvényesül

- Regressziós elemzés (Flap-DeGraaf) eredménye: álláskereső módjának nincs hatása a foglalkozási státuszra
- Hogyan kell módosítani az elméletet? (Flap–Degraaf, Granovetter, Lin)
- Álláskeresők szétválasztása révén:
 - informális kapcsolatokon (gyenge kötés/erős kötés) keresztül, vagy
 - egyéb úton-módon keres állást
- Mark Granovetter: a gyenge kötések (hídszerű kapcsolatokon) keresztül jobb állásokhoz lehet jutni
- Ez csak a magas státuszúak esetében igaz, a teljes sokaságban nem érvényesül
- Hogyan kell ismét módosítani az elméletet? (Lin)
- Álláskeresők újbóli szétválasztása révén:
 - magas státuszú kapcsolat
 - alacsony státuszú kapcsolat

- Újabb regressziós elemzés (Flap-DeGraaf) eredménye: a kapcsolat státusa pozitív hatást gyakorol a saját foglalkozási státusra
- Nan Lin: magas státusú kapcsolathoz gyenge kötéseken keresztül lehet jutni, erős kötések azonos státusúak között vannak
- Gyenge kötés ⇒ heterofil kapcsolat
- Erős kötés ⇒ homofil kapcsolat

Szeminárium

Munkaerőpiac, társadalmi tőke és megszerzett foglalkozási státus

Irodalom

1. M.Granovetter: *A gyenge kötések ereje*.
In: Angelusz R.–Tardos R. (szerk.): *Társadalmak rejtett hálózata*. Budapest, Új Mandátum, 1995.
2. H.D.Flap–N.D.DeGraaf: *Társadalmi tőke és megszerzett foglalkozási státus*
(in: Tf, 129–151.)

Kérdések

- Mutassa be Granovetter eredeti elképzeléseit a gyenge kötések erejéről! (1. irodalom)
- Milyek bírálatok érték a GYKE-tézist, s hogyan finomították a későbbi kutatások fényében? (1. és 2. irodalom)